

A comprehensive model of employer branding in medical diagnosis laboratories of Alborz Province with exploratory sequential mixed methods design

Maryam Pishbahar¹,
Mehrdad Hosseini Shakib^{*2}
Mitra Montazerlotf³

1. Department of Industrial Management, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.
2. Department of Industrial Management, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.
3. Department of Information Technology Management, Faculty of Management and Economics, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

* Corresponding author:
Mehrdad.shakib@kiauo.ac.ir

Abstract

Background: The employer's brand has become increasingly important in attracting and retaining human resources, particularly in the health services sector. This research aims to develop a comprehensive model of employer branding in medical diagnosis laboratories in Alborz Province.

Methods: This study used a mixed method approach, combining qualitative and quantitative techniques. In the qualitative phase, indicators were identified through thematic analysis of previous articles and interviews with 10 subject matter experts. The data was coded using MAXQDA software to extract a qualitative model. In the quantitative phase, structural equations and confirmatory factor analysis were performed using SPSS 22 and Smart PLS software to test the model.

Results: The results revealed that six dimensions significantly contribute to the comprehensive employer branding pattern in medical diagnostic laboratories in Alborz Province: psychological, motivational, and social values; culture and work environment; economic factor; laboratory brand strength; internal consequences of employer branding; and external consequences of employer branding.

Conclusion: Based on the factor loading, the most important indicator was laboratory structure, which is a component of the culture and work environment. To enhance the performance of the laboratories, it is recommended to focus on the design of the work unit structure, flexible work division, and clear explanation of the laboratory's specific objectives.

Keywords: Employer branding, Medical diagnosis laboratories, Human resources, Health services sector, Organizational culture

How to cite this article: Pishbahar M, Hosseini-Shakib M, montazerlotf M. A comprehensive model of employer branding in medical diagnosis laboratories of Alborz province with exploratory sequential mixed methods design. Alborz University Medical Journal 2025; 14 (3): 217-232

الگوی جامع برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز با رویکرد آمیخته

چکیده

مریم پیش بهار^۱
مهرداد حسینی شکیب^{۲*}
میترامنتظر لطف^۳

مقدمه: با توجه به نقش روزافزون برند کارفرما در جذب و نگهداشت منابع انسانی به‌ویژه در بخش خدمات بهداشتی، این پژوهش باهدف ارائه الگوی جامع برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز انجام شد.

روش کار: این پژوهش، تحقیقی کاربردی است که با روش آمیخته (کیفی - کمی) انجام شد. در بخش کیفی با مطالعه مقالات و مستندات پیشین و سپس مصاحبه با ۱۰ نفر از خبرگان موضوع با استفاده از روش تحلیل مضمون شاخص‌ها شناسایی و پس از کدگذاری باز، محوری و انتخابی و با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA مدل کیفی استخراج گردید. در بخش کمی از مدل‌سازی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی تأییدی و نرم‌افزارهای SPSS 22 و Smart PLS برای آزمون مدل استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد شش بعد در تبیین الگوی جامع برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز نقش مؤثری دارند که عبارت‌اند از: ارزش‌های روان‌شناختی، انگیزشی و اجتماعی، فرهنگ و محیط کاری، عامل اقتصادی، قدرت برند آزمایشگاه، پیامدهای داخلی برندسازی کارفرما و پیامدهای خارجی برندسازی کارفرما. **نتیجه‌گیری:** باتوجه‌به اینکه بر اساس میزان بار عاملی، مهمترین شاخص ساختار آزمایشگاه بوده است که زیر گروه مؤلفه فرهنگ و محیط کاری است، پیشنهاد می‌گردد جهت بهبود عملکرد آزمایشگاه‌ها، به طراحی ساختار واحد کاری آزمایشگاه‌ها، تقسیم کار منعطف در آزمایشگاه و تبیین اهداف مشخص آزمایشگاه توجه بیشتری گردد. **واژه‌های کلیدی:** برندسازی کارفرما، آزمایشگاه‌های تشخیص پزشکی، منابع انسانی، خدمات سلامت، فرهنگ سازمانی

- ۱ گروه مدیریت صنعتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران
- ۲ گروه مدیریت صنعتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران
- ۳ گروه مدیریت فناوری اطلاعات، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

* نویسنده مسئول:

Mehrdad.shakib@kiauo.ac.ir

مقدمه

امروزه برند، سرمایه بسیاری از کسب و کارها محسوب می شود. یک برند قدرتمند به شرکت کمک می نماید تا خود را در بازار متمایز سازد و بیان کند که چرا محصولات و یا خدماتش، توانای ارضای نیازهای مشتریان را به صورت منحصر به فرد دارد (۱). مفهوم برندسازی در ابتدا صرفاً در ارتباط با محصولات سازمانها کاربرد داشت، اما از اواسط دهه ۹۰ به بعد موجی از برندسازی در ارتباط با برندسازی کارفرما در حوزه مدیریت منابع انسانی در پژوهشها و مطالعات محققین نمایان شد به گونه ای که این مفهوم در سایر حوزه های بازاریابی و مدیریت منابع انسانی نیز مطرح شده است. مطالعات پژوهشی و میدانی حاکی از آن است که در سالهای اخیر، برندینگ کارفرما یکی از استراتژی های اصلی در استخدام و کارمندیابی مطرح گردیده است. پر واضح است که یک برندینگ کارفرمای قوی توانایی جذب بهترین و برترین متقاضیان را دارد و انتظارات آنان را درباره استخدام را شکل می دهند (۲).

برندسازی کارفرما در سالهای اخیر توجه زیادی را به خود جلب کرده است. چه در حوزه آکادمیک و چه در حوزه مشاغل، یافته ها نشان میدهند سازمانها منابع قابل توجهی را بر توسعه برنامه های برند کارفرما تخصیص داده اند که این نشان از ارزش این حوزه دارد. برند کارفرما به عنوان یک مفهوم، بخشی تعمیم یافته از قوانین بازاریابی ارتباطات است که نیاز به ساخت استراتژی اکتساب و نگهداری ذی نفعان اصلی به وسیله ارتباطات نزدیک تر را شناسایی می کند (۳).

برندسازی کارفرما به مثابه راهبردی بلندمدت برای مدیریت و آگاهی و ادراک کارکنان بالفعل و بالقوه و سایر ذی نفعان تعریف شده است (۴). مفهوم برندسازی کارفرما با استفاده از مفاهیمی چون هویت سازمانی، شهرت شرکتی، ارتباطات شرکتی، تصویر سازمانی، فرهنگ و برندسازی سازمانی شکل گرفته است. برند کارفرما مجموعه ای از مزیت های کارکردی، اقتصادی و روانشناختی است که در پی استخدام فراهم آمده و از سوی کارفرما ارائه می شود (۵).

برند کارفرما، راهبرد مدیریت سرمایه انسانی برای تمایز است و کارکرد اصلی آن جذابیت برای نیروهای بالقوه و جاری و همچنین نگهداری استعداد های درون سازمانی است (۶).

برند کارفرما به عنوان یک مفهوم جدید و شاخه ای جدید از برند شرکتها است. از دیدگاه اصطلاحی، مفهومی همانند برند محصول است

و به معنی تصویری است که توسط شرکت ارائه می گردد جهت کارکنان بالقوه موجود در بازار کار منابع انسانی. به عبارتی دیگر تصویری مثبت، پرانرژی، بالغ از شرکت ارائه می گردد (۷). برند کارفرما، آنچه را که توسط کارکنان تجربه می شود، ضمانت می کند. تعداد زیادی از مردم، در جستجوی کسب و کاری هستند که به آن اعتقاد دارند و با افتخار و غرور به دیگران درمورد آن صحبت می کنند. همانگونه که سازمانها برای محصولات و خدمات خود برندسازی می کنند، باید برای خود به عنوان یک کارفرما نیز در حوزه برندسازی فعالیت کنند. برند کارفرما ابزار نوینی است که با ارائه تصویر مطلوبی از محیط کار که فرهنگ و ارزش های شرکت را به نمایش می گذارد، چارچوب ذهنی جویندگان کار را به سمتی سوق میدهد که به مقایسه کارفرمایان مختلف با ارزشها، عقاید و انتظارات خود را پرداخته و جذب کارفرمایی شوند که بهترین تناسب را با آن دارد (۸).

توجه کارفرما به برندسازی خود و رای برندسازی نام نشان تجاریاش، باعث خواهد شد تا عواملی به عنوان عوامل تمایز، در اذهان مخاطبین هدف شکل گرفته و برند کارفرمایی یاد شده جذابیت بیشتری را برای طرف عرضه نیروی کار متخصص و دانشی داشته باشد. در واقع برندسازی کارفرما این امکان را فراهم میکند تا جایگاه یابی متمایز و برجسته ای از کارفرما هم در اذهان کارکنان فعلی و هم کارکنان بالقوه آتی و حتی فراتر از آن سایر ذی نفعان بازار کار مانند بدنه نیروی کار متخصص و غیر متخصص، مشاورین و مدیران، شرکتها و مؤسسات مشاوره شکل بگیرد که در مجموع، گرایش و تمایل مثبتی را به نفع شرکت مذکور رقم خواهد زد (۹).

شرایط نامساعد سازمانی و شغلی در سازمانها، موجب شده که انگیزه های شغلی کاهش یابد و در نهایت باعث ترک خدمت یا کمکاری کارکنان در سازمان شود. این امر باعث هدر دادن هزینه های مرتبط با گزینش، استخدام و آموزش و تهدیدی برای کیفیت کالا و خدمات می شود. هزینه مالی ترک خدمت در کنار هزینه های مستقیم ترک خدمت کارکنان برای سازمان، هزینه های غیرمستقیمی چون کاهش وجدان کاری، تضعیف فرهنگ سازمانی، فشار مضاعف کاری بر کارکنان باقی مانده، هزینه اضافه یادگیری و ازدست رفتن سرمایه اجتماعی به سازمانها تحمیل می شود. در نهایت شرایط مزیت رقابتی از بین میرود (۱۰). تمام موارد مطرح شده نشان دهنده این موضوع است که نگهداری کارکنان از اهمیت بالایی برخوردار است و یکی از راههایی که می تواند در نگهداشت کارمندان موثر باشد،

هدف اصلی پژوهش، ارائه الگوی جامع برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز و در راستای ارائه الگو، شناسایی ابعاد و شاخصه‌های مؤثر بر برندسازی کارفرما است. از این رو، سؤال اصلی پژوهش این است که الگوی جامع برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز چگونه است؟

بی‌شک منابع انسانی از ارزشمندترین منابع سازمان‌های امروزی هستند؛ چراکه به تصمیمات سازمانی شکل می‌دهند و مسائل و مشکلات سازمان را حل می‌کنند؛ بنابراین روشن است که نگهداشت منابع انسانی و کارکنان مستعد باید به یکی از اولویت‌های اصلی هر سازمانی تبدیل شوند؛ زیرا همین افراد هستند که بار اصلی سازمان را به دوش می‌کشند و سازمان را در فضای رقابتی عصر جدید به‌سوی تعالی و پیشرفت هدایت می‌کنند (۱۱). با افزایش رقابت و گسترش توسعه منابع انسانی، سازمان‌ها می‌کشند کارکنان مستعد خود را حفظ و آنان را توانمند کنند تا بتوانند عملکرد خوبی از خود بروز دهند. اما سازمان‌ها همواره از این مسأله بیم دارند که سرمایه انسانی خود را از دست بدهند و زیان ببینند. زیرا هر سازمانی برای آموزش، تربیت و آماده‌سازی کارکنان خود تا مرحله بهره‌دهی، کارایی مطلوب، هزینه‌های بسیاری صرف می‌کند و با از دست دادن نیروهای ارزشمند، متحمل هزینه‌های جبران مهارت‌ها و تجربیاتی می‌شود که طی سال‌ها تلاش به دست آمده‌اند.

با انتقال از عصر صنعتی به عصر اطلاعات و مطرح شدن سرمایه انسانی به‌عنوان منبعی اصلی در کسب مزیت رقابتی در اقتصاد جهانی و افزایش اهمیت دارایی‌های نامشهود، نسبت به دارایی‌های مشهود، در اختیار داشتن کارکنانی اثربخش و شایسته، برای دستیابی به یک موفقیت سودآور بلندمدت ضروری است. بنابراین، نیاز سازمان‌ها به استعدادها در دهه‌های اخیر به‌صورت معناداری، رشد کرده است. در این میان، چالش پیروی سازمان‌ها متمایز ساختن خود به‌منظور جذب و نگهداری موفقیت‌آمیز کارکنان در بازارهای به‌شدت رقابتی کار است. در این روند جدید، تلاش‌های کارمندیابی سنتی کافی نیستند و افراد بیشتر به برند توجه می‌کنند. از این رو، اخیراً در حوزه مدیریت منابع انسانی، مدیریت برند مورد توجه قرار گرفته است و سازمان‌ها از برند کارفرما به‌عنوان ابزاری جهت مدیریت این منبع کمیاب یعنی استعداد، استفاده به عمل می‌آورند (۱۲). برند محصول، دربردارنده ادراک مشتریان از محصول (خدمت) ارائه شده توسط شرکت است که از طریق ارزیابی عوامل مشخصی نظیر کیفیت،

توجه به برند کارفرمای^۱ سازمان است. این مفهوم با استفاده از مفاهیمی چون هویت سازمانی، شهرت شرکتی، ارتباطات شرکتی، تصویر سازمانی، فرهنگ و برند شرکتی شکل گرفته است و در سالهای اخیر توجه ویژه‌ای را در شرکت‌های بزرگی همچون گوگل، فیسبوک و غیره به خود اختصاص داده است.

پژوهشگران حوزه منابع انسانی بر این باورند که خروج کارکنان مستعد و توانمند به یکباره، چالش‌های جدیدی را برای سازمان‌ها پدید می‌آورد. یکی از مهمترین چالش‌های ایجاد شده در صورت ترک کارکنان توانمند برای سازمان‌ها ضعیف شدن برندی است که جهت توسعه و تقویت آن هزینه‌های بسیاری شده است. برای پاسخ به این چالش، بررسی مطالعات در خصوص تقویت و توسعه برند کارفرما حائز اهمیت است. مفهوم برند کارفرما به دنبال این موضوع است تا کارفرمایان به‌عنوان یک برند به‌گونه‌ای برند خود را تقویت نمایند که دو پیامد مهم حاصل شود: ۱- تقویت برند به گونه‌ای که نیروهای متخصص و توانمند فعلی سازمان به سازمان خود متعهد باشند و سازمان خود را به قصد ورود به سازمان دیگر ترک نکنند (حوزه نگهداشت کارکنان فعلی). ۲- نیروهای بالقوه که برای اولین بار خواهان ورود به سازمان و استخدام شدن هستند، به گونه‌ای مجذوب برند سازمان باشند که از بودن در آن سازمان احساس غرور داشته باشند (حوزه جذب کارکنان بالقوه در آینده).

در پژوهش حاضر سعی شده است دیدگاه‌های مرتبط با این موضوع، مطرح و تبیین شود. پس از تبیین مفاهیم به‌شناسایی عوامل و شاخصه‌های تسهیل‌کننده در ایجاد برند کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز پرداخته شده است. در نهایت محقق بنا دارد الگویی مناسب برای برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز با تأکید بر مدیریت منابع انسانی ارائه دهد؛ بنابراین، به‌صورت کلی انجام این پژوهش در موضوعاتی چون تقویت و توسعه برند آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز، افزایش درگیری و تعهد کارمندان به سازمان خود، حفظ و نگهداشت کارمندان مستعد و توانمند، افزایش وابستگی عاطفی، شناختی و رفتاری کارمندان به سازمان خود، افزایش فروش و سودآوری برای سازمان، افزایش میزان رضایت و وفاداری مشتریان، کاهش هزینه‌های مربوط به استخدام و تبلیغات و ایجاد همسویی کارکنان با ارزش‌های سازمان، میتواند دارای اهمیت ویژه باشد.

1 Employer Brand

سازمان پس از درک تصویر مطلوب از آن در جامعه است. در توضیح این رابطه، به متغیر دیگری به نام احساس تناسب شخص - سازمان اشاره دارند که نشان می‌دهد جویندگان کار تصویر کارفرما را با نیازها، ارزش‌ها و شخصیتشان مقایسه می‌کنند و تصمیم‌های بعدی خود را بر اساس نتایج این مقایسه می‌گیرند (۱).

برندسازی کارکنان، طرحی قابل عرضه در بازار برای متقاضیان بالقوه ماهر، ایجاد می‌نماید. برندسازی محصول و برندسازی کارکنان هر دو در دستیابی به اهداف استراتژیک کمک می‌کنند. برندسازی محصول نیل به اهداف بازار و بازاریابی را تضمین می‌نماید، در صورتیکه برندسازی کارکنان انگیزه لازم را به کارکنان از طریق تبدیل آنها به حامیان برند فراهم می‌آورد. با توجه به مستقل بودن این دو دیدگاه، همراستا نمودن آنها، چالش اصلی برای رهبران و مدیران برند محسوب می‌گردد. برند کارفرما می‌تواند تمام ابزارهای موجود را برای جذب، ایجاد انگیزه و حفظ کارمندان به کارفرما ارائه نماید (۱۷). در جدول ۱ پیوست به پیشینه پژوهش متخصصان در حوزه موردنظر این مقاله، اشاره شده است. با توجه به نقش روزافزون برند کارفرما در جذب و نگهداشت منابع انسانی به ویژه در بخش خدمات بهداشتی، این پژوهش با هدف ارائه الگوی جامع برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز انجام شد.

روش کار

این پژوهش از حیث هدف کاربردی است؛ زیرا نتایج آن قابل استفاده برای آزمایشگاه‌های تشخیص طبی است. همچنین در بخش کیفی از مطالعه مستندات پیشین جهت استخراج شاخص‌های عمومی و تحلیل مضمون مصاحبه‌ها جهت استخراج شاخص‌های اختصاصی استفاده شده که منجر به ارائه مدل می‌شود، لذا پژوهش از نوع اکتشافی است. در ادامه پژوهش در بخش کمی جهت تأیید مدل استخراجی اکتشافی از تحلیل عاملی تأییدی بهره می‌بریم. در کل باتوجه به موارد فوق و استفاده از روش کیفی و کمی، این پژوهش از نوع آمیخته است. جامعه آماری این تحقیق شامل کارکنان آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز است که در بخش کیفی جهت استخراج شاخص‌های عمومی مؤثر بر برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز از روش مطالعات کتابخانه‌ای با مطالعه مقالات مرتبط، کتب و پایانه‌ها و سایت‌های معتبر اینترنتی و جهت استخراج شاخص‌های اختصاصی مرتبط از مصاحبه با خبرگان و تحلیل مضمون آن با نرم‌افزار MAXQDA استفاده کرده‌ایم. انتخاب

هزینه، تجربه خرید، بسته‌بندی تعیین می‌گردد. در خصوص برند سازمان، این برند شامل چشم‌انداز، ارزش‌ها، تصویر، شخصیت شرکت و نیز عامل هم‌افزایی بین بخش‌های مختلف سازمان بوده و ضروری است که اهداف و استراتژی‌های کسب و کار با آن هم‌تراز باشند (۱۳).

موفقیت هر سازمانی در بکارگیری مناسب ابزار، تجهیزات، پول، مواد خام و منابع انسانی آن سازمان است و این امر در صورتی امکان پذیر است که این سازمان‌ها بتوانند مهارت‌ها، توانایی‌ها و خصوصیات فردی و جمعی کارکنان خود را در راستای اهداف سازمان بکار گیرند؛ بنابراین، نیروی انسانی یکی از ورودی‌های سیستم سازمانی است. هرچه سازمان بتواند نیروی شایسته‌تری جذب و از آن نگهداری و استفاده مؤثرتری کند، در رسیدن به اهدافش موفقتر عمل کرده و از رقبایش پیشی می‌گیرد (۱۴). امروزه برای مبارزه با ناکافی بودن سرمایه انسانی، تقاضای سازمان‌ها برای کارکنان ماهر افزایش یافته است. جذب کارکنان بالقوه برای سازمان‌ها چالشی بزرگ به حساب می‌آید. کاهش متقاضیان توانمند، استخدام کارمندان مناسب برای شغل‌های متناسب با آنها را سخت کرده است. سازمان‌ها در حال مبارزه برای جذب کارمندان شایسته و باصلاحیت هستند، زیرا تقاضا برای نیروی کار ماهر به طور مداوم در حال افزایش است. با این حال، حس نبرد برای استعداد به عنوان نقطه اوج سازمان‌ها، از انتخاب کارکنان به جذب کارکنان تغییر کرده است. در واقع، پیروزی یک سازمان متکی بر توانایی آن برای جذب است (۱۵).

کلید موفقیت سازمان در تناسب بین «شخص - سازمان» است. برغم‌دی و قلی‌پور (۱۶)، از اصطلاح تناسب فرد - سازمان در هنگام مقایسه میان اهداف فردی و سازمانی، نیازها و ترجیحات فردی، نظام‌ها و ساختارهای سازمانی، و شخصیت فردی و جو سازمانی استفاده کرده‌اند و بر این نکته اذعان دارند که وجود احساس این تناسب قبل از ورود فرد به سازمان منجر به جذب فرد به سازمان خواهد شد (۱۶).

تصویر یعنی ادراک‌ها و برداشت‌های انباشته‌ای که جامعه از هر سازمان دارد و بر تلاش‌های آن سازمان درباره ایجاد شهرت برای خود و نیز رفتار و عملکرد آن مبتنی است. تصویر مطلوب به عنوان جنبه‌ای حیاتی از توانایی‌های سازمان، برای حفظ موقعیت سازمان در بازار ضروری بوده و با وجوه اصلی موفقیت سازمانی مرتبط است. وجود تأثیر تصویر مطلوب از سازمان در مباحث مربوط به استخدام بر هیچکس پوشیده نیست. یکی از مواردی که در مطالعات به چشم می‌خورد، جذب جویندگان کار به

1 Person - Organization Fit

خبرگان، متخصصان و صاحب‌نظران در این حوزه با استفاده از ترکیب روشهای نمونه‌گیری هدفمند و گلوله‌برفی انجام شده که تعداد آنها ۱۰ نفر با حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و حداقل سابقه ۱۵ ساله در سمت‌های مدیریت ارشد بوده که تا رسیدن به اشباع نظری ادامه پیدا کرده است. جامعه آماری در بخش کمی کلیه کارکنان آزمایشگاه‌های استان البرز با حداقل مدرک کارشناسی به تعداد ۱۴۸۰ نفر بودند که تعداد نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۴۰ نفر محاسبه و با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انجام شده است. در بخش کمی جهت اعتبارسنجی مدل کیفی ارائه شده از مطالعات میدانی و ابزار پرسش‌نامه و روشهای توصیفی، آزمون نرمال بودن داده‌ها و تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS22 و SMART PLS استفاده شده است.

پس از بررسی و مطالعه مستندات پیشین و استخراج شاخصهای عمومی، سؤالات مصاحبه طراحی گردید در مصاحبه به سؤالاتی در زمینه‌های مانند دلایل استفاده از برند کارفرما، ویژگی‌ها، عوامل و شاخص‌های برندسازی کارفرما، عوامل ترغیب‌کننده و تسهیل‌کننده، شرایط و بسترهای مناسب به‌منظور عملیاتی کردن برندسازی، نحوه اجرای برندسازی کارفرما و نتایج و پیامدهای حاصله از اجرایی شدن برندسازی کارفرما پرداخته شد. قبل از مصاحبه برای اطمینان خاطر مصاحبه‌شونده بر محرمانه ماندن اطلاعات دریافتی تأکید شد. در ابتدای پرسش‌های مصاحبه، به‌صورت مختصر، مفهوم برندسازی کارفرما تشریح شد. مدت‌زمان هر مصاحبه، بنا به تمایل مصاحبه‌شونده از ۳۰ تا ۵۰ دقیقه بود. تمامی مصاحبه‌ها به صورت فردی بوده و پس از ضبط مصاحبه‌ها، برای استخراج نکات کلیدی روی کاغذ پیاده شدند و چندین بار مورد بررسی و رفت و برگشت قرار گرفتند. مصاحبه با خبرگان منجر به استخراج شاخص‌های اختصاصی گردید و در نتیجه الگوی کیفی در ۶ بعد، ۱۹ مولفه و ۵۷ گویه (شاخص) ارائه شد و بر اساس این ۵۷ گویه پرسشنامه برای بخش کمی (تحلیل عاملی تأییدی) طراحی گردید. روایی پرسشنامه با روش روایی صوری و محتوایی و پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰,۹۴۶ ارزیابی و تأیید شد.

به‌منظور انتخاب ابزار پژوهش، در بخش کیفی از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد که سؤالات آن بر اساس مرور پیشینه پژوهش و مطالعات نظری مرتبط طراحی گردید. این سؤالات پس از بررسی و تأیید خبرگان، در قالب مصاحبه‌های عمیق با ۱۰ متخصص حوزه برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی مورد استفاده قرار گرفت. داده‌های کیفی به

روش تحلیل مضمون کدگذاری و دسته‌بندی شدند.

در بخش کمی، ابزار پژوهش شامل پرسش‌نامه‌ای بود که بر اساس یافته‌های بخش کیفی طراحی گردید. روایی صوری و محتوایی پرسش‌نامه از طریق نظرات ۵ نفر از متخصصان این حوزه بررسی و اصلاح شد. همچنین، روایی سازه‌ای آن با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی مورد ارزیابی قرار گرفت. پایایی پرسشنامه نیز با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه (۰,۹۴۶) و همچنین برای هر یک از ابعاد آن بررسی شد که نشان‌دهنده پایایی مطلوب ابزار پژوهش بود. جهت ارزیابی پایایی ترکیبی نیز شاخص CR محاسبه گردید که مقادیر آن بالاتر از ۰,۷ بود و اعتبار ابزار پژوهش را تأیید کرد.

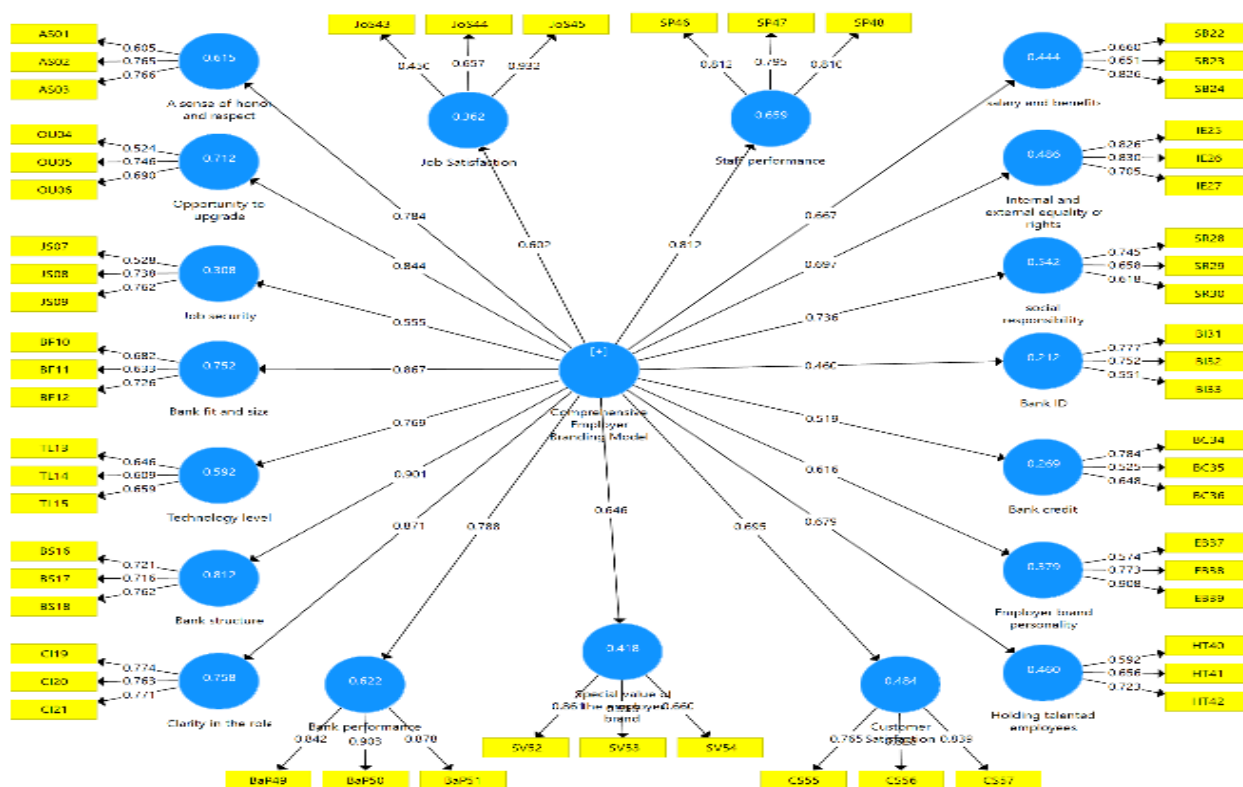
یافته‌ها

پس از تجمیع کدهای باز و تشکیل مقوله‌ها و کدگذاری محوری و انتخابی الگوی کیفی در ۶ بعد، ۱۹ مولفه و ۵۷ گویه (شاخص) ارائه شد که در جدول ۲ پیوست آمده است.

تعداد آزمودنی در این تحقیق شامل ۳۴۰ نفر بوده است که ویژگی‌های جمعیت شناختی آنها به صورت زیر است. بررسی انجام‌شده در زمینه جنسیت پاسخ‌دهندگان منتخب در نمونه نشان می‌دهد ۳۲,۱ درصد پاسخگویان (۱۰۹ نفر) پاسخ‌دهندگان زن و ۶۷,۹ درصد پاسخگویان (۲۳۱ نفر) پاسخ‌دهندگان مرد هستند، بنابراین پاسخ‌دهندگان مرد فراوانی بیشتری در این پژوهش دارند. بررسی انجام‌شده در زمینه سن پاسخ‌دهندگان منتخب در نمونه نشان می‌دهد: ۱۱,۵ درصد سن پاسخ‌دهندگان (۳۹ نفر) بین ۳۰-۲۰ سال، ۴۵ درصد سن پاسخ‌دهندگان (۱۵۳ نفر) بین ۴۰-۳۱ سال، ۳۶,۸ درصد سن پاسخ‌دهندگان (۱۲۵ نفر) بین ۵۰-۴۱ سال و ۶,۷ درصد سن پاسخ‌دهندگان (۲۳ نفر) ۵۰ سال به بالا است. بررسی انجام‌شده در زمینه میزان تحصیلات پاسخ‌دهندگان منتخب در نمونه نشان می‌دهد: ۲۳,۲ درصد پاسخ‌دهندگان (۷۹ نفر) دارای تحصیلات لیسانس، ۵۶,۸ درصد پاسخ‌دهندگان (۱۹۳ نفر) دارای تحصیلات فوق لیسانس و ۲۰ درصد پاسخ‌دهندگان (۶۸ نفر) دارای تحصیلات دکتری هستند. بررسی انجام‌شده در زمینه سابقه خدمت پاسخ‌دهندگان منتخب در نمونه نشان می‌دهد: ۱۱,۵ درصد پاسخ‌دهندگان (۳۹ نفر) زیر ۵ سال، ۱۵,۹ درصد پاسخ‌دهندگان (۵۴ نفر) بین ۶ تا ۱۰ سال، ۲۳,۸ درصد پاسخ‌دهندگان (۸۱ نفر) بین ۱۱ تا ۱۵ سال، ۲۵,۰ درصد پاسخ‌دهندگان (۸۵ نفر) بین ۱۶ تا ۲۰ سال، و ۲۳,۸ درصد پاسخ‌دهندگان (۸۱ نفر) ۲۱ سال به بالا، سابقه خدمت دارند.

شده و از آن صرف‌نظر می‌شود. بارعاملی بین ۰,۳ تا ۰,۶ قابل قبول است و اگر بزرگتر از ۰,۶ باشد، خیلی مطلوب است.

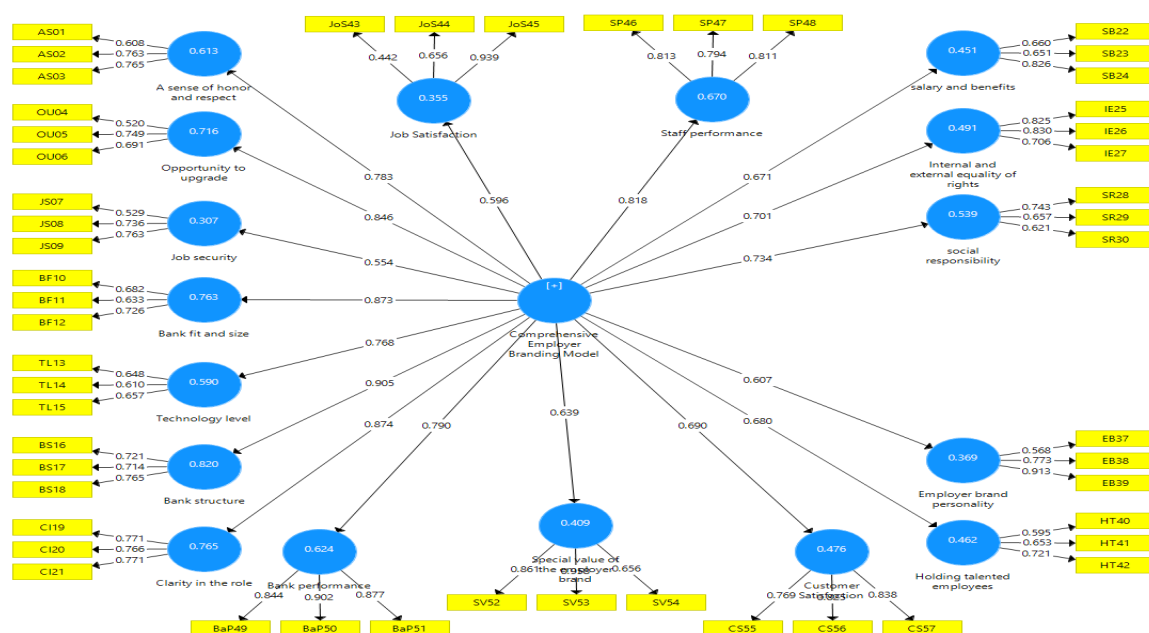
برای تحلیل کمی از روش حداقل مربعات جزئی و نرم‌افزار Smart PLS استفاده گردید. اگر بار عاملی کمتر از ۰,۳ باشد، رابطه ضعیف در نظر گرفته

نمودار ۱- مدل اندازه‌گیری اولیه در حالت ضرایب استاندارد

آن که بار عاملی آن از ۰,۳ کمتر است، حذف می‌شود. اجرای مجدد مدل با حذف دو مؤلفه ذکر شده، منتج به نمودار زیر شده است:

همان‌گونه که در نمودار فوق ملاحظه می‌شود، از بین شاخص‌ها و مؤلفه‌های الگوی جامع برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز، مؤلفه‌های «هویت آزمایشگاهی و اعتبار آزمایشگاهی» به دلیل

نمودار ۲- مدل اندازه گیری اصلاحی در حالت ضرایب استاندارد

این امر نیز روایی همگرایی ابزار را تأیید می‌کند. (۳) در ماتریس فورنل-لارکر که برای بررسی روایی و اگر استفاده می‌شود، ضرایب همبستگی بین تمامی متغیرها مثبت و معنادار است. از آنجایی که جذر AVE (اعداد روی قطر اصلی ماتریس) برای تمامی متغیرها بزرگتر از همبستگی آن متغیر با سایر متغیرهاست، روایی و اگرایی مدل اندازه گیری نیز برقرار می‌باشد. بنابراین با توجه به نتایج ارائه شده، می‌توان گفت پایایی و روایی (همگرا و واگرا) ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش در سطح قابل قبولی قرار دارد.

بر اساس خروجی نرم‌افزار که در جدول ۳ ارائه شده است، برای ارزیابی پایایی و روایی مدل اندازه‌گیری، چند شاخص محاسبه شده است: (۱) مقدار آلفای کرونباخ (CA) و پایایی ترکیبی (CR) برای تمامی متغیرها بالاتر از ۷/۰ است که نشان دهنده پایایی قابل قبول ابزار اندازه‌گیری می‌باشد؛ (۲) میانگین واریانس استخراج شده (AVE) برای تمامی سازه‌های مدل بالاتر از ۵/۰ است که حاکی از روایی همگرایی مناسب ابزار اندازه‌گیری است. همچنین در تمامی موارد، CR بزرگتر از AVE می‌باشد ($CR > AVE$) که

جدول ۳. نتایج پایایی ترکیبی، آلفای کرونباخ و میانگین واریانس استخراج شده

مؤلفه‌ها	کد	CA	CR	AVE
ارزش‌های روان‌شناختی، انگیزشی	VPMS	۰/۹۸۵	۰/۹۶۵	۰/۹۱۱
فرهنگ و محیط کاری	CWE	۰/۹۱۵	۰/۸۱۴	۰/۷۶۵
اقتصادی	ECO	۰/۹۴۵	۰/۹۱۵	۰/۷۱۴
قدرت برند	BSO	۰/۹۳۵	۰/۹۲۵	۰/۸۴۵
پیامدهای داخلی برندسازی کارفرما	ICEB	۰/۸۹۸	۰/۷۷۵	۰/۶۵۵
پیامدهای خارجی برندسازی کارفرما	ECEB	۰/۹۵۵	۰/۹۳۷	۰/۸۱۵

ایران، این مفهوم چندان شناخته شده نیست و در عمل این مفهوم آن گونه که باید مورد استفاده قرار نگرفته است. بنابراین در این پژوهش با توجه به اهمیت برندسازی کارفرما، به شناسایی ابعاد و مولفه‌ها در قالب الگوی مطلوب برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز اقدام گردید. لذا سوال اصلی این پژوهش این گونه مطرح شد که ابعاد و مولفه‌های الگوی برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز چگونه است؟

جمع‌بندی در خصوص ابعاد و مولفه‌های الگوی جامع برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز، نشان‌دهنده ۷ مولفه با اولویت بالا است. این عوامل بر حسب بار عاملی به ترتیب عبارتند از: ساختار آزمایشگاه، وضوح در نقش، تناسب و اندازه آزمایشگاه، فرصت ارتقاء، عملکرد کارکنان، عملکرد آزمایشگاه، حس افتخار و احترام. در این پژوهش، بیشترین بارهای عاملی مربوط به شاخص ساختار آزمایشگاه و وضوح در نقش بوده است که این نتایج با نتایج پژوهش‌های مئوریا و آگاروال^۱ (۳۰)؛ الشاتری^۲ و همکاران (۳۱)، در بخش مولفه پیامدهای داخلی برندسازی کارفرما، در شاخص‌های فرهنگ و محیط کاری، ارزش‌های روانشناختی انگیزشی و اجتماعی مولفه اقتصادی، تاثیر مولفه قدرت برند آزمایشگاه همخوانی داشت. جامعیت آموزش^۳ که تعهد بالای اقدامات واحد منابع انسانی را نشان می‌دهد که نمایانگر غنا و گستردگی برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی ارائه شده توسط سازمان است، بر ارزش‌های روانشناختی، انگیزشی و اجتماعی تاکید دارد. همچنین شهرت شرکت، مسئولیت اجتماعی شرکت به قدرت برند آزمایشگاه اشاره دارد که این موضوع می‌تواند در افزایش کیفیت کار آزمایشگاه و اعتبار آن اثرگذار باشد.

این نتایج با پژوهش‌های پیشین نظیر پژوهش بیسواس و سوار^۴ (۲۸) که نشان دادند مولفه‌های مسئولیت اجتماعی شرکت، تعهد توافق روانشناختی، حقوق و مزایا از عوامل مؤثر بر برندسازی کارفرما هستند و همچنین کاشیپ و رانگنکار^۵ (۳۲) که نشان دادند سبک رهبری می‌تواند بر ادراک از برند کارفرما اثرگذار باشد و اشاره داشتند که ارزیابی ویژگی‌های شغلی در این زمینه حائز اهمیت است که این مفاهیم مبتنی بر ساختار مدیریتی

علاوه بر این، شاخص نیکویی برازش مدل (GOF) که با استفاده از رابطه (۱) محاسبه می‌شود، در پژوهش حاضر، برابر با ۰/۸۲۶ حاصل شده که نشان‌دهنده برازش قوی و مناسب الگوی آزمون شده است.

$$GOF = \sqrt{AVE \times R^2} \quad (1)$$

در نهایت با توجه به نتایج تحلیل عاملی الگوی مورد نظر به شرح ذیل است:

شکل ۱- الگوی جامع برندسازی کارفرما در آزمایشگاه‌های تشخیص

طبی استان البرز با رویکرد آمیخته

بحث

همان‌طور که اشاره شد یکی از مسائل و چالش‌های اصلی و مهمی که آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان البرز با آن مواجه است، جذب و حفظ نیروی کاری باتجربه و ماهر خود است، به‌گونه‌ای که بتوان میزان کوچ این افراد به سایر آزمایشگاه‌های خصوصی و یا سایر مشاغل که در سال‌های اخیر به دلایل مسائل انگیزشی افزایش یافته، کاهش داد؛ بنابراین به‌منظور دستیابی به این هدف به برندسازی کارفرما نیاز است. در ادبیات غرب مفهوم برند کارفرما سال‌هاست که مورد توجه قرار گرفته و برترین کارفرمایان جهان هر سال توسط مجله فورچون معرفی می‌شوند (۴). اما در

1 Maurya & Agarwal

2 Alshathry

3 training comprehensiveness

4 Biswas & Suar

5 Kashyap & Rangnekar

از کارکنان توجه بیشتری گردد. یافته‌های پژوهش حاضر، فرصت‌های تحقیقاتی متعددی را برای محققان پیشنهاد می‌کند. با توجه به محدودیت‌های مکانی و زمانی در این پژوهشی، پیشنهاد می‌گردد تحقیقات آتی در سایر استان‌های کشور انجام گیرد و نتایج تحقیقات با این مطالعه مقایسه گردد.

ملاحظات اخلاقی

مطالعه حاضر مورد تأیید دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج به شماره اخلاق ۱۶۲۴۰۸۴۷۳ قرار گرفت. مصاحبه شونده‌گان و همچنین مشارکت‌کنندگان به عنوان نمونه آماری به صورت آزادانه و آگاهانه در اجرای پژوهش مشارکت داشتند. ضمناً محرمانگی، دقت و بی طرفی در تفسیر اطلاعات در این پژوهش رعایت شد.

تقدیر و تشکر

نویسندگان بر خود لازم میدانند از تمام کسانی که آنها را در انجام این پژوهش منتج از پایان‌نامه، یاری رسانند تشکر نمایند.

تعارض منافع

در این مطالعه هیچ‌گونه تضاد منافی جهت نویسندگان وجود نداشته است
حمایت مالی: جهت انجام این مطالعه هیچ‌گونه کمک مالی دریافت نشده است.

مشارکت نویسندگان

کلیه نویسندگان به نسبت مورد انتظار در مطالعه همکاری و فعالیت داشته‌اند. در این مقاله م-پ در ایده‌پردازی اولیه و اجرای پژوهش، م-ح-ش در توسعه ایده اولیه، طراحی روش پژوهش و نظارت بر کلیه مراحل کار و م-م در گردآوری و تحلیل داده‌ها و همه نویسندگان در نگارش مقاله نقش داشتند.

آزمایشگاه است و همچنین پژوهشهای کاشیاپ و رانگنکار (۳۲) و مطالعه رمپل و کینگ (۳۳) که نشان داد مولفه‌هایی چون اعتماد به برند کارفرما، احساسات نسبت به برند کارفرما از عوامل مؤثر بر جذابیت‌های برند کارفرما است و همچنین بلوچی و همکاران (۳۴) که نشان دادند که جذابیت برند کارفرما بر رضایت شغلی، نگهداشت کارکنان با استعداد اثرگذار است، همراستا با نتایج پژوهش حاضر است.

نتیجه‌گیری

وجود استانداردها و انتظارات روشن و مشخص یکی از بهترین راهکارها برای جلوگیری از بروز مشکل مدیران با کارکنان آزمایشگاه در اجرای جریان کاری و بیان انتظارات است. استانداردهای کاری باید به صورت واضح و مشخص برای کارکنان بیان شود تا نهایتاً منجر به وضوح روشن اهداف آزمایشگاه شود. بهره‌برداری مدیران از مدیریت و برنامه‌ریزی استراتژیک در آزمایشگاه‌ها، می‌تواند راهگشای حرکت به سمت اهداف از قبل پیش‌بینی شده برای مدیران آزمایشگاه‌های تشخیص پزشکی باشد، تا بر اساس آن بتوان شیوه‌های اقتصادی مدیریتی و رهبری، چگونگی ارتباط با کارکنان و نحوه جذب، استخدام و انتخاب آنها و نظارت و هماهنگی در انجام وظایف، ارائه خدمات، پایش جریان کار و فرایندها را به نحو مطلوب انجام داد که این امر به ترسیم ساختار واحد کاری آزمایشگاه و تقسیم کار در فضای آزمایشگاه کمک‌کننده خواهد بود. با توجه به این که در محیط‌های کاری امروزی، تغییرات محیطی خیلی سریع به وقوع می‌پیوندد؛ بنابراین مدیریت آزمایشگاه باید دارای انعطاف‌پذیری لازم در مقابل تغییرات محیطی بوده تا نسبت به تغییرات ایجاد شده واکنش مطلوب داشته باشد. چالش امروز سازمان‌ها از جمله آزمایشگاه‌های پزشکی تلاش در جهت به دست آوردن دانشی است که برتری رقابتی، قدرت خلاقیت و نوآوری و یادگیری سازمانی را در آنها تقویت و بر غنای دانش سازمانی بیفزاید که این موضوعات در تقسیم کار در ساختار مدیریتی آزمایشگاه‌ها اثرگذار خواهد بود.

پیشنهاد می‌گردد جهت بهبود عملکرد آزمایشگاه‌ها، از طریق بازمهندسی ساختار و فرایندهای کاری به طراحی مجدد ساختار واحد کاری، تقسیم کار منعطف، تبیین اهداف مشخص، وضوح در نقش‌ها و به‌روزرسانی منظم شرح شغل‌ها در آزمایشگاه‌ها و شفاف‌سازی تمامی وظایف هر یک

1 Rampl & Kenning

References

1. Meshbaki A, Taghizadeh A. The Effect of Employer Brand on Brand Champion Behavior: The Mediating Role of Organizational Identity. *Improvement and Transformation Management Studies*. 2019;28(93):63-91.
2. Salehi E. The impact of employer brand attractiveness on organizational reputation. *Management and Accounting Studies*. 2019.
3. Sefidgar A, Vazifehdoust H. The effect of employer brand and its dimensions on employees' satisfaction. *Journal of Business Management*. 2020;12(47):214-34.
4. Navehebrahim A, Afzalabadi MH, Abdollahi B, Abbasian H. Designing an Employer Brand-making Model in Public NGOs. *Journal of Research in Human Resources Management*. 2017;9(3):72-96.
5. Dariush L, Gelard P, Bagheri, editors. Designing a Process Model for Employer Branding in the Iranian Banking Industry (Case Study: Mellat Bank)2022.
6. Alipour R, Moradi Haghighi M, Haj Aliyan F, editors. Providing a framework for explaining employer brand in Khuzestan sugarcane industries using the method of content analysis and structural-interpretive modeling2024.
7. Rafiei L, Nematian M, Masroor G, editors. Investigating the effect of employer brand on employee attitudes with the mediating role of individual-organization fit in Bandar Imam Khomeini Petrochemical Company. *International Conference on Management and Industry*; 2021: SID.
8. Mir F, editor Employer Brand, the Key to Success in the Future of Human Capital Management. *Second International Conference on New Approaches to Management, Psychology and Humanities in the 21st Century*; 2021; Tehran: Civilica.
9. Hashemian M, editor Employer Branding Focused on Generation Z Audience. *Second National Marketing Conference (New Approach)*; 2024; Mashhad.
10. Heydari Kord Zanganeh M, Jafari M, Kazemi M. The effect of employees' perception of organizational culture on job satisfaction and their intention to leave the service (Case study: employees of Ardabil Electricity Company). *Scientific Journal of New Research Approaches to Management and Accounting*. 2021;5(17):113-23.
11. Rezadoust M, Irani H, Hamidizadeh A. Investigating the Effect of Employer Brand on Employee Retention with Mediating roles of Employee Engagement and Organizational Citizenship Behavior. *Quarterly Journal of Brand Management*. 2017;3(4):65-94.
12. Ranaei Kordshouli H, Ebrahimi A, Mobasheri AA. Measuring Employer Brand. *Management Studies in Development and Evolution*. 2019;28(91):139-61.
13. Afjeh A, Alizadeh Far Z. The relationship between employer brand perception and employees' job attitudes. *Improvement and Change Management Studies*. 2017;26(84):73-95.
14. Moshtar Doost H, editor Evaluation of the Impact of Human Resource Management on the Desirable Status of the Social Security Organization. *Fourth National Conference and First International Conference on New Management and Business Models*; 2021; Tehran: Civilica.
15. Talebi Ahmadi K, Tabari M, Gholipourkanani Y. Designing a compensation system with an approach to improving the employer brand in Refah Bank (Case study of Mazandaran province). *Islamic Lifestyle with a Health Focus*. 2021;5(3):216-31.
16. Barghamadi G, Gholipor A. Investigating the Effect of Employer Branding in Attracting Talents in Refah Bank. *Organizational Culture Management*. 2015;13(1):207-27.
17. Fallah Noushabadi M, Mahmoudzadeh SM, Ayaspour A, Yazdanshenas M. Identifying and ranking the dimensions and components of the employer brand model of the Ministry of Education in order to attract and retain human resources. *Management of Government Organizations*. 2022;10(3):55-74.
18. Safapour N, editor Investigation of the effect of employer brand experience on employees' extra-role behavior with the mediating role of job commitment in Ahvaz teaching hospitals. *9th International Conference on Management and Accounting of Iran*; Hamadan: Civilica.
19. Atai B, editor Investigating the impact of employer

- branding on employee job satisfaction. 8th International and National Conference on Management, Accounting and Law Studies; 2023; Tehran.
20. Yektayar M, Khodamoradpour M, Ahmadi S. The relationship between employer brand and competitive advantage with the mediating role of service quality in sports clubs. *Knowledge Management in Sports*. 2022.
21. Rahmani N, Ebrahimpour H, Asgarnezhad Nouri B, Hassan Zadeh M. Effect of Personality Dimensions on Feeling, Trust and Attractiveness of Employer Brand. *Organizational Behaviour Studies Quarterly*. 2019;7(4):245-80.
22. Saebnia S, Ghafari Erson M, Javadi A. Investigating the impact of employer attractiveness and its dimensions on the intention to hire employees in small and medium companies in Ardabil province. *Scientific Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*. 2017;2(7):15-26.
23. Babashahi J, Hamidizadeh A, Mohammadnejad Faderdi M, Sidamiri N. Employer brand; A new strategy in attracting creative forces, the association of meanings, the image of the organization and the fit between the person and the organization in the mediating role. 2018.
24. Goyal R, Kaur G. Identifying the impact of employer branding in the retention of nurses: the mediating role of organizational culture and career development. *Humanities and Social Sciences Communications*. 2023.
25. Chițu E. The Role of Employer Branding in the Talent Acquisition Process. *Anuarul Universitatii "Petre Andrei" Din Iasi - Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice*. 2021;28:90-9.
26. Chițu E. The Importance of Employer Branding in Recruiting Young Talents. *Postmodern Openings*. 2020;11(3):220-30.
27. Arasanmi CN, Krishna A. Employer branding: perceived organisational support and employee retention – the mediating role of organisational commitment. *Industrial and Commercial Training*. 2019;51(3):174-83.
28. Biswas MK, Suar D. Employer Branding in B2B and B2C Companies in India: A Qualitative Perspective. *South Asian Journal of Human*. 2018;5(1):76-95.
29. Hadi NU, Ahmed S. Role of Employer Branding Dimensions on Employee Retention: Evidence from Educational Sector. *Administrative Sciences*. 2018;8:1-15.
30. Maurya KK, Agarwal M. Organisational talent management and perceived employer branding. *International Journal of Organizational Analysis*. 2018;26(2):312-30.
31. Alshathry S, Clarke M, Goodman S. The role of employer brand equity in employee attraction and retention: a unified framework. *International Journal of Organizational Analysis*. 2017;25(3):413-31.
32. Kashyap V, Rangnekar S. Servant leadership, employer brand perception, trust in leaders and turnover intentions: a sequential mediation model. *Review of Management Science*. 2016;10:437-61.
33. Rampl LV, Kenning P. Employer brand trust and affect: linking brand personality to employer brand attractiveness. *European Journal of Marketing*. 2014;48(1/2):218-36.
34. Balouchi H, Siahsarani kojuri MA. Examining the effect of employer brand attractiveness on the intention to recommend the employer by mediating job satisfaction and willingness to stay with the employer. *Journal of Sustainable Human Resource Management*. 2023;5(8):121-43.

پیوست

جدول ۱: خلاصه پیشینه پژوهش‌های قبلی

محقق	عنوان	نتایج
(۱۸)	بررسی تأثیر تجربه برند کارفرما بر رفتار فرانتشی کارکنان با نقش میانجی دلبستگی شغلی در بیمارستانهای آموزشی شهر اهواز	نتایج این پژوهش نشان داد که ابعاد مختلف تجربه برند کارفرما، یعنی جبران و پاداش دادن، آموزش و توسعه مطلوب کارکنان، تعادل کار و زندگی، محیط کاری و مسئولیت اجتماعی به رفتار فرانتش کارکنان مربوط میشود. این یافته‌ها از نظریه تبادل اجتماعی پشتیبانی میکند که ادعا می‌کند که روابط خوب در محل کار بین کارفرما و کارکنان، کارکنان را ملزم می‌کند که به طور متقابل به سازمان پاسخ دهد. تقویت برند کارفرما موجب ایجاد دلبستگی در میان کارکنان فعلی سازمان می‌شود که نتایج مثبت زیادی از جمله کاهش هزینه‌های کارمندیابی و نگهداشت کارکنان فعلی را بدنبال خواهد داشت.
(۱۹)	بررسی تأثیر برندسازی کارفرما بر رضایتمندی شغلی کارکنان	تقویت برند کارفرما موجب ایجاد رضایت در میان کارکنان فعلی سازمان میشود که نتایج مثبت زیادی از جمله کاهش هزینه‌های کارمندیابی و نگهداشت کارکنان فعلی را به دنبال خواهد داشت.
(۲۰)	ارتباط برند کارفرما و مزیت رقابتی با نقش میانجی کیفیت خدمات در باشگاههای ورزشی	نتایج این پژوهش نشان داد برندهای بزرگ و سازمان‌های بزرگ بدون داشتن برند کارفرما نمی‌توانند موفق شوند. برند کارفرما، آنچه را که توسط کارکنان تجربه می‌شود، ضمانت می‌کند برندسازی کارفرما از نتایج کاربردی اصول بازاریابی در جهت مدیریت منابع انسانی است و برای ایجاد یک برند موفق باید همه مؤلفه‌های برند تقویت گردند.
(۱۷)	شناسایی و رتبه‌بندی ابعاد و مؤلفه‌های الگوی برند کارفرمایی وزارت آموزش و پرورش در جهت جذب و نگهداشت نیروی انسانی	نتایج این پژوهش نشان داد برند کارفرما می‌تواند تمام ابزارهای موجود را برای جذب، ایجاد انگیزه و حفظ کارمندان به کارفرما ارائه نماید.
(۸)	برند کارفرما، کلید موفقیت در آینده ی مدیریت سرمایه‌های انسانی	نتایج این پژوهش نشان داد برند کارفرما می‌تواند با مدیریت جذب و نگهداری کارکنان با استعداد در سازمان‌ها و افزایش توان رقابتی سازمانها به سرعت شرکت‌ها را برای هم‌سویی با تغییرات محیط کمک شایانی کند. مدیران می‌توانند از این استراتژی به عنوان محوری برای مدیریت منابع انسانی در عصر نوین استفاده کنند.
(۷)	بررسی تأثیر برند کارفرما بر نگرش کارکنان با نقش میانجی تناسب فرد با سازمان در شرکت پتروشیمی بندر امام خمینی (ره)	یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که سازمانهایی که بتوانند یک برند کارفرمای قدرتمند خلق کنند، به عنوان کارفرمایی شایسته دیده خواهند شد که محیط و شرایط شغلی مطلوبی را برای کارکنان خود رقم می‌زنند. برند کارفرما بر هویت سازمانی کارکنان در شرکت پتروشیمی بندر امام خمینی (ره) تأثیر دارد.
(۳)	تأثیر برند کارفرما و ابعاد آن بر رضایت شغلی کارکنان	با توجه به یافته‌های این پژوهش میتوان نتیجه‌گیری کرد که تقویت برند کارفرما موجب ایجاد رضایت درمیان کارکنان فعلی سازمان میشود که نتایج مثبت زیادی از جمله کاهش هزینه‌های کارمندیابی و نگهداشت کارکنان فعلی را بدنبال خواهد داشت.
(۲)	تأثیر جذابیت برند کارفرما بر شهرت سازمان	نتایج حاکی از آن بوده است که اعتماد برند تأثیر معناداری بر جذابیت برند کارفرما دارد. و همچنین جذابیت برند کارفرما تأثیر معناداری بر شهرت سازمان دارد و در نهایت تمایز برند و پرستیژ برند تأثیر معناداری بر جذابیت برند کارفرما ندارد.
(۱)	تأثیر برند کارفرما بر رفتار قهرمان برند: نقش واسطه‌ای هویت سازمانی	یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که برند کارفرما بر هویت سازمانی کارکنان و هویت سازمانی کارکنان بر رفتار قهرمان برند و همچنین برند کارفرما بر رفتار قهرمان برند تأثیر مثبت و معناداری دارد.

(۲۱)	تأثیر ابعاد شخصیت بر احساس، اعتماد و جذابیت در برند کارفرما در دانشگاه محقق اردبیلی و همچنین شرکت نفت استان اردبیل	نتایج پژوهش نشان داد که بین ابعاد شخصیتی برند کارفرما و احساس و اعتماد نسبت به برند کارفرما رابطه مثبت وجود دارد. همچنین رابطه مثبت بین احساس و اعتماد نسبت به برند کارفرما با جذابیت برند کارفرما تأیید شد. همچنین نوع جامعه آماری (کارکنان یا دانشجویان) در تأثیر شخصیت برند بر احساس و اعتماد نسبت به برند کارفرما مؤثر بود؛ اما تأثیر احساس و اعتماد نسبت به برند کارفرما بر جذابیت برند کارفرما بین دو جامعه آماری، تفاوت نداشت.
(۲۲)	بررسی تأثیر جذابیت کارفرما و ابعاد آن بر قصد استخدام کارکنان در شرکت های کوچک و متوسط استان اردبیل	نتایج پژوهش نشان داد که جذابیت کارفرما و ابعاد آن (ارزش توجه، ارزش پیشرفت، ارزش اجتماعی، ارزش اقتصادی، ارزش کاربردی) بر قصد استخدام کارکنان تأثیر معناداری دارد و سایر یافته ها حاکی از تأثیر مثبت و معنادار جذابیت کارفرما بر شهرت شرکت است.
(۲۳)	برند کارفرما؛ راهبردی نوین در جذب نیروهای خلاق تداعی معانی، تصویر سازمان و تناسب شخص سازمان در نقش میانجی در شرکت شاتل	نتایج نشان داد که برند کارفرما از طریق تداعی معانی منجر به ایجاد تصویر مطلوبی از سازمان در ذهن جویندگان کار شده و با احساس تناسبی که در اثر این تصویر، فرد در ذهن خود با سازمان پیدا می کند، جذب سازمان می شود.
(۲۴)	شناسایی تأثیر برندسازی کارفرمایی در حفظ و نگهداری پرستاران: نقش میانجی فرهنگ سازمانی و توسعه شغلی	یافته های این مطالعه، تأثیر مثبت برندسازی کارفرما را بر حفظ و وجود رابطه میانجی گری مکمل زمانی که فرهنگ سازمانی و توسعه شغلی به عنوان میانجی گنجانده شدند، نشان داد. این مطالعه برای متخصصان منابع انسانی و بخش مراقبت های بهداشتی مفید است، زیرا ایده حفظ کارکنان را که امروزه یک چالش مهم است، ترویج می کند.
(۲۵)	ارتباط بین برندسازی کارفرما، شهرت سازمان و تمایل پذیرش پیشنهاد کاری	نتایج نشان داد که برندسازی کارفرما به طور مثبت بر شهرت سازمان اثر دارد که این موضوع به نوبه خود در تمایل افراد جهت استخدام در سازمان مؤثر خواهد بود.
(۲۶)	اهمیت برندسازی کارفرما در جذب استعداد های جوان	یافته های این پژوهش نشان می دهد که از آنجا که انتخاب و جذب متقاضیان مناسب، کلید موفقیت سازمان ها است برند سازی کارفرما می تواند این موضوع را تسهیل نماید. برند کارفرما ابزار نوینی است که با ارائه تصویر مطلوبی از محیط کار که فرهنگ و ارزش های شرکت را به نمایش می گذارد که این مطلب به جذب استعداد در سازمان میتواند کمک کند
(۲۷)	برندسازی کارفرما: حمایت سازمانی درک شده، و نگهداشت کارمندان با میانجی گری تعهد سازمانی در میان انجمن های محلی کشور نیوزلند	نتایج نشان داد که حمایت سازمانی درک شده بر تعهد سازمانی کارمندان به عنوان یک عامل جهت نگهداری کارمندان تأثیر گذار است. نتایج همچنین نشان داد که تعهد سازمانی در رابطه بین حمایت سازمانی درک شده و نگهداشت کارمندان نقش میانجی گری دارد.
(۲۸)	برندسازی کارفرما در شرکت های بنگاه - بنگاه و بنگاه - مصرف کننده در کشور هند	در این پژوهش مدلی طراحی گردید که بر این اساس مدل پیشنهادی این دو محقق شامل چهار بعد وجود برندسازی کارفرمای موفق (آگاهی از برندسازی کارفرما و تمایز برندسازی کارفرما)، عوامل مؤثر بر برندسازی کارفرما (ارائه واقعی از شغل، الزامات قراردادهای روانشناختی، رهبری مدیریت عالی، اعتبار سازمانی درک شده، تجربه سازمانی و مسئولیت اجتماعی شرکتی)، قابلیت رویت بودن برندسازی کارفرما (میزان پوشش رسانه ای) و پیامدهای برندسازی کارفرما (ایجاد مدیریت استعداد، کاهش هزینه های استخدامی، افزایش کیفیت استخدام، افزایش عملکرد کارکنان و افزایش درگیری شغلی کارمندان) است. نتایج پژوهش نشان داد این ابعاد در هر دو نوع از کسب و کارها مشابه است.
(۲۹)	بررسی نقش ابعاد برندسازی کارفرما بر نگهداری کارمندان در بخش آموزشی کشور پاکستان	نتایج این پژوهش نشان داد که ارزش های کاربردی بودن، ارزش توسعه، ارزش منافع و ارزش زندگی کاری به عنوان ابعاد برندسازی کارفرما بر نگهداری کارمندان تأثیر مثبت و معناداری دارد.

جدول ۲: الگوی کیفی پژوهش

ابعاد	مولفه	گویه‌ها (شاخص)
ارزش‌های روانشناختی، انگیزشی و اجتماعی VPMS	حس افتخار و احترام	۱. فکر می‌کنم در آزمایشگاه ما احترام متقابل بین مدیر و کارکنان وجود دارد.
		۲. من از اینکه در این آزمایشگاه کار می‌کنم احساس افتخار می‌کنم
		۳. من افتخار می‌کنم از اینکه به دیگران بگویم، عضوی از این آزمایشگاه هستم
		۴. این برای من حائز اهمیت است که با افراد در پست‌های بالاتر و قدرتمندتر از خودم تشبیه شوم.
	فرصت ارتقاء	۵. در این آزمایشگاه فرصت برای ارتقاء وجود دارد.
		۶. من دارای فرصتی یکسان و برابر با همکاران برای ارتقاء و پیشرفت در شغلم هستم
	امنیت شغلی	۷. کارکنان در این آزمایشگاه تا زمانی که اراده کنند دارای امنیت اشتغال می‌باشند
		۸. اگر آزمایشگاه با مشکلات اقتصادی روبرو شود کارکنان را اخراج نخواهد کرد
		۹. امنیت شغلی تمامی کارکنان این آزمایشگاه تضمین شده است
		۱۰. پست‌های طراحی شده آزمایشگاه با اندازه آزمایشگاه منطبق است
فرهنگ و محیط کاری CWE	تناسب و اندازه آزمایشگاه	۱۱. آئین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و قوانین آزمایشگاه جوابگوی پیچیدگی‌ها و اندازه آزمایشگاه است
		۱۲. میزان سلسله مراتب اداری و ارتباطات شکل گرفته در این آزمایشگاه مناسب است
		۱۳. استفاده از تکنولوژی الکترونیکی ارائه شده توسط این آزمایشگاه، آسان است.
	سطح فناوری	۱۴. تکنولوژی الکترونیکی ارائه شده توسط این آزمایشگاه دقیق و بدون خطاست.
		۱۵. سازماندهی و ظاهر وبسایت آزمایشگاه مناسب و جذاب است.
	ساختار آزمایشگاه	۱۶. ساختار واحد کاری من به خوبی طراحی گردیده است.
		۱۷. اهداف آزمایشگاه به روشنی و وضوح بیان شده است.
		۱۸. تقسیم کار در این آزمایشگاه منعطف است.
	وضوح در نقش	۱۹. وظایف شغل‌ها در این آزمایشگاه به وضوح تعریف شده است
		۲۰. شرح شغل‌ها در آزمایشگاه به طور منظم به روز رسانی می‌شود
		۲۱. شرح شغل‌های ارائه شده در آزمایشگاه تمامی وظایف یک کارمند را مشخص می‌کند
اقتصادی Eco	حقوق و مزایا	۲۲. من فکر می‌کنم در ازای کاری که انجام می‌دهم حقوق منصفانه‌ای دریافت می‌کنم.
		۲۳. هنگامی که به حقوقی که به من پرداخت می‌کنند فکر می‌کنم، احساس می‌کنم از سوی این آزمایشگاه مورد قدرشناسی واقع شده‌ام.
		۲۴. مجموع مزایای جانبی که من دریافت می‌کنم عادلانه است.
	برابری درونی و بیرونی حقوق	۲۵. ملاک‌ها و معیارهای پرداخت حقوق و دستمزد در این آزمایشگاه به صورت منصفانه و عادلانه است
		۲۶. ملاک‌ها و معیارهای پرداخت حقوق و دستمزد این آزمایشگاه نسبت به سایر آزمایشگاه‌های مشابه به صورت منصفانه و عادلانه است
		۲۷. مزایای جانبی که من دریافت می‌کنم با مزایای اکثر آزمایشگاه‌های دیگر برابری می‌کند.

ابعاد	مولفه	گویه‌ها (شاخص)
قدرت برند آزمایشگاه BSO	مسئولیت اجتماعی	۲۸. آزمایشگاه ما تلاش مجددانهای در جهت حفظ منابع عمومی جامعه دارد
		۲۹. این آزمایشگاه به ایجاد شغل در کشور متعهد است
		۳۰. این آزمایشگاه از استخدام افراد معلول و محروم اجتماعی حمایت میکند
	هویت آزمایشگاهی	۳۱. مردم در آزمایشگاه ما به عنوان ولی نعمتان در کانون توجه و احترام قرار دارند
		۳۲. آزمایشگاه ما با تمامی اقشار جامعه در ارتباط است
		۳۳. در آزمایشگاه حق با مردم بوده و از آن‌ها حمایت می‌شود
	اعتبار آزمایشگاهی	۳۴. من مایلم که برای حفظ اعتبار و شهرت آزمایشگاهم تلاش کنم
		۳۵. من به سختی تلاش می‌کنم تا کیفیت خروجی کارم را افزایش دهم
		۳۶. من به همکاران جدیدم برای حل مشکلات کاریشان کمک می‌کنم
	شخصیت برند کارفرما	۳۷. من با نام و برند آزمایشگاهم آشنا هستم
		۳۸. نام و برند این آزمایشگاه به خوبی تعریف شده است
		۳۹. نام و برند این آزمایشگاه نسبت به سایر آزمایشگاه‌ها، خاص و منحصر به فرد است
پیامدهای داخلی برند سازی کارفرما ICEB	نگهداشت کارکنان بااستعداد	۴۰. سطح فروش بیمه‌های خویش فرمای آزمایشگاه نسبت به سال‌های گذشته بهتر شده است
		۴۱. بهره‌وری آزمایشگاه نسبت به سال‌های گذشته بهتر شده است
		۴۲. سرعت اجرا و کیفیت خدمات در آزمایشگاه در حد قابل قبولی است
	رضایت شغلی	۴۳. وقتی کارم را خوب انجام می‌دهم احساس رضایت خوبی دارم
		۴۴. من به پیشرفت و ارتقاء کاری خود علاقه‌مندم
		۴۵. من برای فعالیت و انجام وظایف در حوزه کاری خود دارای انگیزه خوبی هستم
	عملکرد کارکنان	۴۶. کارکنان در این سازمان در بسیاری از تصمیمات مشارکت می‌کنند
		۴۷. مدیران در این سازمان ارتباطات باز و شفاف خود را با کارکنان حفظ می‌کنند
		۴۸. به کارکنان در این سازمان فرصت‌های مناسبی در جهت بهبود روش‌های انجام کار داده شده است
پیامدهای خارجی برند سازی کارفرما ECEB	عملکرد آزمایشگاه	۴۹. این آزمایشگاه در وعده‌ها و کارهایش منظم و قابل اتکاست
		۵۰. این آزمایشگاه در وعده‌ها و کارهایش قابل اعتماد است
		۵۱. این آزمایشگاه در وعده‌ها و کارهایش مصمم و با اراده است
	ارزش ویژه برند کارفرما	۵۲. کیفیت برند این آزمایشگاه مطلوب است
		۵۳. عملکرد برند این آزمایشگاه مناسب است
		۵۴. من می‌توانم برند آزمایشگاهم را از سایر برندها شناسایی کنم
	رضایت مشتریان	۵۵. رضایت مشتریان از خدمات آزمایشگاه در حد قابل قبولی است
		۵۶. این یکی از بهترین آزمایشگاه‌های است که مردم میتوانند انتخاب کنند
		۵۷. استفاده از خدمت این آزمایشگاه تجربه خوبی برای مردم است